

BĪSTAMĪBA

Kartupeļu cistu nematodes rada ievērojamus postījumus kartupeļu stādījumiem, bet to saimniekaugi var būt arī citi nakteņu dzimtas (*Solanum spp.*) augi un to hibrīdi.

Kartupeļu cistu nematodes var pārnēsāt dzīvnieki un cilvēki, kā arī vējš un ūdeņi. Tās var tikt pārnēsātas lielos attālumos ar augsni, kas pielipusi kartupeļiem. Tāpat tās var atrasties uz darbarīkiem, tehnikas, kartupeļu taras un telpās, kas nonākušas saskarsmē ar inficētajiem kartupeļiem.

Profilaksei obligāta augsnes pārbaude. Augsnes paraugi jānoņem pirms kartupeļu stādīšanas iepriekšējā gada rudenī vai pavasarī.

Nevajadzētu kartupeļus audzēt vienā un tajā pašā laukā vairākus gadus pēc kārtas.

Ieteicams izmantot pret nematodēm izturīgas kartupeļu šķirnes.

Nedrīkst ievest stādāmo materiālu no vietām, kur sastopamas kartupeļu cistu nematodes.

PĀRBAUDES

Pārbaudes, paraugu ņemšanu un fitosanitāro pasākumu piemērošanu veic Valsts augu aizsardzības dienests.

Ja laboratoriski apstiprinās organisma klātbūtne, nosaka **fitosanitāros pasākumus** – aizliedz laukā stādīt un uzglabāt saimniekaugus.

Svarīgi atcerēties!

Tikai speciālisti var noteikt vai augi ir inficējušies ar zeltaino kartupeļu cistu nematodi.

Kur zvanīt?

Ja rodas aizdomas, ka augi inficējušies ar zeltaino kartupeļu cistu nematodi, sazinieties ar Valsts augu aizsardzības dienestu:

Vidzemē – 64221594

Kurzemē – 63222552

Zemgalē – 63022541

Latgalē – 65444113

Rīgā – 67324506

www.vaad.gov.lv

UZMANĪBU!

Globodera rostochiensis

Zeltainā kartupeļu cistu nematode

Valsts augu
aizsardzības dienests

Materiāls izstrādāts sadarbībā ar -
www.eppo.int

PAZĪMES

Kartupeļu zelteaino cistu nematožu radītos bojājumumus sākumā var būt grūti pamanīt:

Augi vāji attīstās, to laksti ir zemi, lapu maz, tās vīst un dzeltē.

Augi var iznīkt laukumveidīgi vai arī visā laukā.

Izraujot kartupeļu cerus, uz saknēm var redzēt apaļas cistas magoņu sēkliņas lielumā. Tās ir deltenas, bet vēlāk paliek brūnas.

Cistas veidojas, kad pēc pārošanās mātītes ķermeni piepilda olas un tā aiziet bojā, bet tās ārējais apvalks kļūst ciets, lai pasargātu nākamo nematožu paaudzi.

Vesels augs salīdzinājumā ar nematožu skartu.

Cistās ir nematožu oļņas.

Pēc izšķilšanās nematožu kāpuri ieēdas kartupeļu saknēs, kur tie barojas un attīstās par pieaugušām nematodēm. Augot nematožu mātītes izspiežas sakņu virspusē lodīšu veidā, atstājot galvu saknēs.